

Szanowna Pani

Maria Koc

*Przewodnicząca Komisji Gospodarki
Narodowej i Innowacyjności*

Szanowny Pan

Stanisław Gawłowski

*Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej
do spraw Klimatu*

Szanowny Pan

Zdzisław Pupa

Przewodniczący Komisji Środowiska

Senat RP

ul. Wiejska 6/8, 00-902 Warszawa

dotyczy: ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw - **druk senacki 1010**

Szanowni Państwo Przewodniczący,

w związku z przyjęciem przez Sejm RP w dniu 16 czerwca 2023 r., a następnie przekazaniem w dniu 20 czerwca 2023 r. do Senatu RP oraz skierowaniem w postaci druku senackiego nr 1010 - **ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw** (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A, dalej jako „ustawa” albo „nowelizacja”) do prac w ramach: Komisji Gospodarki Narodowej i Innowacyjności, Komisji Nadzwyczajnej do spraw Klimatu oraz Komisji Środowiska **ze strony**, zraszającego spółki obrotu - sprzedawców energii elektrycznej i gazu w Polsce Towarzystwa Obrotu Energiją – **TOE**, po wewnętrznej analizie ustawy, **pragniemy zaproponować**, przedstawione dalej, **ważne dla sektora obrotu zmiany** do ww. ustawy.

Ustawa dotyczy przede wszystkim implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych. **W licznych zapisach nowelizacja wychodzi naprzeciw rozwojowi rynku energii elektrycznej w Polsce** i pozytywnie wpłynie zarówno na odbiorców końcowych energii elektrycznej i gazu, jak i przedsiębiorstwa energetyczne, w tym sprzedawców energii elektrycznej i gazu zrzeszonych w TOE.

Mając jednak na uwadze przede wszystkim uwarunkowania praktyczne działalności na rynku energii elektrycznej i gazu **w załączeniu przekazujemy proponowane ze strony TOE zmiany** dotyczące następujących obszarów - zagadnień:

- **załącznik nr 1 (zmiany nr 1, 2 i 3)** – dostosowanie brzmienia art. 4j ust. 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (ustawy - Prawo energetyczne) po nowelizacji do zapisów dyrektyw unijnych oraz zmiany umożliwiające wdrożenie w praktyce nowego art. 4j ust. 3a;
- **załącznik nr 2** - dostosowanie brzmienia art. 5 ust. 4e ustawy - Prawo energetyczne (po nowelizacji) do zapisów dyrektywy unijnej;
- **załącznik nr 3** - uniemożliwienie zawarcia tzw. sprzedaż rezerwowej w imieniu osoby zmarłej (nie ma bowiem ona tzw. zdolności prawnej) oraz w imieniu osoby nie mającej zdolności prawnej (odbiorcy wykreślonego z KRS) albo nie posiadającej przymiotu przedsiębiorcy (odbiorcy wykreślonego z CEiDG);
- **załącznik nr 4** – alternatywnie: usunięcie albo zmiany zapisów dotyczących gwarancji pochodzenia w odpisach na fundusz wprowadzonych w art. 19;
- **załącznik nr 5** - usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, które wprowadza uchwalone brzmienie art. 21 nowelizacji;
- **załącznik nr 6, 7, 8 i 9** – zmiany art. 48 - tzw. *vacatio legis*, wynikające z praktyki sprzedawców oraz korelacji z wdrożeniem Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii.

Szczegółowe propozycje zmian wraz z uzasadnieniami przesyłamy **w załącznikach do niniejszego pisma.**

Jednocześnie **zwracamy się z prośbą o umożliwienie przedstawicielowi TOE udziału w posiedzeniu(ach) ww. Komisji**, podczas którego(ych) omawiana będzie ustawa.

Z poważaniem

Marek Kulesa
Dyrektor Biura TOE

Załącznik nr 1 do pisma TOE (proponowane zmiany nr 1-3)

Proponowana przez **TOE zmiana nr 1 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 1 pkt 6) lit. b) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy, aby zmiana art. 4j ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne otrzymała następujące brzmienie:**

„Art. 4j ust. 3a. Odbiorca końcowy może wypowiedzieć umowę zawartą na czas oznaczony, na podstawie której przedsiębiorstwo energetyczne dostarcza temu odbiorcy paliwa gazowe lub energię, bez ponoszenia kosztów i odszkodowań innych niż wynikające z treści umowy, składając do przedsiębiorstwa energetycznego oświadczenie o jej wypowiedzeniu. W przypadku odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym lub przedsiębiorcy będącego mikro- albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu art. 7 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24, 974 i 1570), w zakresie, w jakim zużywa energię elektryczną na potrzeby podstawowej działalności, Wysokość tych kosztów i odszkodowań nie może przekraczać wysokości bezpośrednich strat ekonomicznych, jakie poniosło przedsiębiorstwo energetyczne w wyniku rozwiązania umowy zawartej, na czas oznaczony przez odbiorcę końcowego.”

UZASADNIENIE:

Powyższa propozycja zmiany wynika bezpośrednio z brzmienia **art. 12 ust. 2 i ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE** zgodnie, z którymi:

„Państwa członkowskie zapewniają nieobciążanie przynajmniej odbiorców będących gospodarstwami domowymi i małych przedsiębiorstw opłatami związanymi ze zmianą dostawcy¹.

Państwa członkowskie mogą zezwolić dostawcom lub uczestnikom rynku zajmującym się agregacją na pobieranie od odbiorców opłat za rozwiązanie umowy, jeżeli ci odbiorcy z własnej woli przed terminem wygaśnięcia rozwiązują zawarte na czas określony umowy na dostawy energii elektrycznej po stałej cenie, pod warunkiem że takie opłaty zapisano w umowie, którą odbiorca zawarł dobrowolnie, a informacje o tych opłatach przekazano odbiorcom w sposób przejrzysty przed zawarciem umowy. Wysokość takich opłat musi być współmierna i nie może przekraczać wysokości bezpośrednich strat ekonomicznych, jakie ponosi dostawca lub uczestnik rynku zajmujący się agregacją w wyniku rozwiązania umowy przez odbiorcę, obejmujących koszty wszelkich związanych inwestycji lub usług już wykonanych na rzecz

¹ w Polsce sprzedawcy

odbiorcy w ramach umowy. Ciężar udowodnienia bezpośredniej straty ekonomicznej spoczywa na dostawcy lub uczestniku rynku zajmującym się agregacją, a dopuszczalność opłat za rozwiązanie umowy monitoruje organ regulacyjny lub inny właściwy organ krajowy.”

Uwzględnienie propozycji TOE oznaczać będzie, że nowelizacja ustawy - Prawo energetyczne, będzie tożsama z brzmieniem ww. dyrektywy. Ponadto wskazujemy, że **dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 2003/55/WE dotyczącą rynku paliwa gazowego**, nie zawiera ograniczeń co do zasad określania przez przedsiębiorstwa energetyczne kar umownych. Należy zwrócić uwagę, że do 2027 roku taryfy stosowane w rozliczeniach z odbiorcami wymienionymi w art. 62b ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy – Prawo energetyczne, podlegać będą zatwierdzeniu przez Prezesa URE i tym samym interes odbiorców końcowych w gospodarstwach domowych będzie odpowiednio zapewniony.

Proponowana przez **TOE zmiana nr 2 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 48 pkt 1) i 6) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy następujące zmiany:**

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1-~~pkt 6 lit. b~~; pkt 7 lit. f w zakresie art. 5 ust. 3b, pkt 7 lit. i w zakresie art. 5 ust. 4e oraz pkt 14 lit. d, które wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia; (...)*
- 6) art. 1 pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 6c i 6d, lit. m i n, pkt 6 lit. **b**, c i d, pkt 7 lit. b w zakresie dodanych wyrazów „paliw gazowych” oraz lit. o i p, pkt 9 i 10, pkt 20 lit. d tiret szóste, pkt 24 lit. c i d, pkt 34 lit. a, pkt 35–37 oraz pkt 71 lit. a tiret szóste, siódme i ósme oraz lit. f, a także art. 27 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;*”

UZASADNIENIE:

Towarzystwo Obrotu Energią wnioskuje, aby wydłużyć przepisy wprowadzające (tzw. *vacatio legis*) zmianę wynikającą z art. 4j ust. 3a z 2 miesięcy do dnia 1 lipca 2025 r. **Pozwoli to przedsiębiorstwom energetycznym na odpowiednie dostosowanie swojej działalności operacyjnej i obsługowej wobec zawartych już kontraktów terminowych** oraz zminimalizuje ewentualne ryzyko strat finansowych występujących po stronie spółek energetycznych w związku z już zakontraktowanymi ilościami energii na przyszłe lata dostaw.

Proponowana przez **TOE zmiana nr 3 do druku senackiego nr 1010** -
ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne
oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe
nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

Proponujemy **wprowadzenie nowego art. 47¹** do przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, o następującej treści:

„Art. 47¹. Do umów sprzedaży paliw gazowych lub energii lub umów kompleksowych dotyczących dostarczania tych paliw lub energii, zawartych z odbiorcą końcowym przed dniem wejścia w życie art. 1 pkt 6 lit. b niniejszej ustawy, stosuje się art. 4j ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.”

UZASADNIENIE:

W ocenie TOE zachodzi **konieczność dodania tzw. przepisu doprecyzowującego**, który będzie przewidywać, że postanowienia wynikające z nowelizacji w zakresie zmienianego art. 4j ust. 3a ustawy – Prawo energetyczne (po nowelizacji) nie będą mieć zastosowania do umów zawartych przed dniem wejścia w życie tego przepisu. Za wprowadzeniem takiego przepisu przemawia w szczególności brzmienie **§ 30 ust. 1 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”**. Zgodnie z tym przepisem, w przepisach przejściowych reguluje się wpływ nowej albo znowelizowanej ustawy na stosunki powstałe pod działaniem ustawy albo ustaw dotychczasowych.

Wprowadzenie zaproponowanego przepisu, poza wypełnieniem obowiązku wynikającego z ww. „Zasad techniki prawodawczej”, jednoznacznie potwierdzałoby, że zastosowanie będzie miała zasada *tempus regit actum*, zgodnie z którą do czynności prawnej stosuje się przepisy obowiązujące w czasie jej dokonania. Potwierdzeniem zasadności takiego podejścia jest m.in. orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 lipca 1996 r. K 5/96, zgodnie z którym Konstytucja RP wymaga, by sytuacja prawna osób dotkniętych nową regulacją była poddana takim przepisom przejściowym, żeby mogły mieć one czas na dokończenie przedsięwzięć podjętych na podstawie wcześniejszej regulacji w przeświadczeniu, że będzie ona miała charakter stabilny; zasada zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa nakazuje ustawodawcy należyte zabezpieczenie „interesów w toku” (tak też m.in. G. Wierczyński, Komentarz do rozporządzenia w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, Lex 2016).

Jednocześnie pragniemy zwrócić uwagę na **potencjalne konsekwencje przyjęcia ustawy w brzmieniu przyjętym przez Sejm RP** (bez uwzględnia ww. zmian dot. art. 4j ust. 3a):

a) problemy związane z koniecznością wykazania „bezpośrednich strat ekonomicznych”

- Z uwagi na specyfikę obrotu na rynku energetycznym (energii elektrycznej i gazu ziemnego) przypisanie „bezpośrednich strat ekonomicznych” (pojęcie niezdefiniowane i nieznanie prawu cywilnemu, które ukształtuje się w toku postępowań sądowych) w stosunku do poszczególnych umów może być niemożliwe (zakup energii elektrycznej albo gazu ziemnego, w tym na Towarowej Giełdzie Energii, ma charakter hurtowy, nie odnosi się do zabezpieczania zakupów „pod” poszczególne umowy).
- Co więcej, w przypadku dłuższych kontraktów, „bezpośrednie straty ekonomiczne” – zakładając, że możliwe będzie ich obliczenie – będą znane przedsiębiorstwu obrotu dopiero po zakończeniu okresu, na który była zawarta umowa. Zatem zarówno odbiorca jak i dostawca w momencie wypowiedzenia umowy nie będą znali (nawet przy dochowaniu należytej staranności) wysokości bezpośredniej straty ekonomicznej, a **stan taki może trwać nawet 2-3 lata** (do końca okresu kontraktowego). Może to negatywnie wpłynąć na ofertę sprzedawców, którzy będą unikać zawierania dłuższych kontraktów, które czasem są preferowane przez odbiorców.
- **Jednocześnie postępowanie dowodowe zmierzające do wykazania tych strat może doprowadzić do konieczności przedstawiania przed sądem bardzo wrażliwych danych ekonomicznych, np. całego portfela zakupowego czy kosztów produkcyjnych spółki.**
- Dodatkowo, powyższe sprawy będą charakteryzowały się w wysokim stopniem skomplikowania (zagadnienia nie tylko prawne, ale też ekonomiczne), dlatego też mogą rodzić wysokie koszty ich prowadzenia.

b) zniesienia na rynku energii zasady dotrzymywania umów, w tym w szczególności zawartych na czas oznaczony, oraz wynikający z tego faktu możliwy wzrost cen

- Najczęstszym powodem rozwiązywania umowy przed jej końcem jest znalezienie tańszej oferty, w sytuacji gdy na rynku obserwowany jest tzw. trend spadkowy. W takiej sytuacji faktycznie jest możliwe znalezienie niższej ceny, jednak w momencie podpisywania zrywanej umowy były one wyższe. Obie strony umawiały się na określone warunki cenowe zgodne z aktualną sytuacją rynkową, zaś sprzedawca poniósł koszt zakupu energii w momencie podpisania umowy. Jednocześnie, gdy ceny na rynku rosną, sprzedawcy nie rozwiązują umów z odbiorcami, aby odsprzedać energię na rynku hurtowym po cenach wyższych niż wynikających z umów z odbiorcami.
- **Ryzyka wynikające z tego faktu będą musiały być przenoszone na odbiorców, co może doprowadzić do wzrostu cen** i zmniejszenia elastyczności kontraktowej przez przedsiębiorstwa energetyczne.

Załącznik nr 2 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 4 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 1 pkt 7) lit. i) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, **w nowym ust. 4e art. 5** ustawy – Prawo energetyczne **proponujemy następującą zmianę:**

„4e. Sprzedawca energii elektrycznej, z wyłączeniem sprzedawcy rezerwowego energii elektrycznej i sprzedawcy z urzędu, przekazuje odbiorcy końcowemu, najpóźniej w dniu zawarcia umowy sprzedaży energii elektrycznej, streszczenie kluczowych postanowień umowy w przystępnej i zwięzłej formie, zawierające co najmniej:

- 1) dane sprzedawcy energii elektrycznej;
- 2) zakres świadczonych usług;
- 3) sposoby uzyskiwania aktualnych informacji o cenach i stawkach opłat za sprzedaż energii elektrycznej;
- 4) czas trwania umowy;
- 5) warunki zakończenia obowiązywania umowy, w tym informacje o możliwych do poniesienia przez odbiorcę końcowego kosztach i o odszkodowaniu w przypadku wypowiedzenia umowy zawartej na czas oznaczony.”

alternatywnie w pkt 3) „~~informacje o~~ miejsce, w którym wskazane są ceny~~ach~~ i stawki~~ach~~ opłat za sprzedaż energii elektrycznej”

UZASADNIENIE:

Powyższa propozycja zmiany **wynika z brzmienia art. 10 ust. 3d dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniającej dyrektywę 2012/27/UE** zgodnie, z którym:

„ 3. Odbiorcy końcowi mają prawo do zawierania z dostawcą umowy, która określa: (...)

d) sposoby uzyskiwania aktualnych informacji na temat wszystkich mających zastosowanie taryf, opłat za utrzymanie oraz związanych produktów lub usług;”

i dalej w ust 3. *„Odbiorcy końcowi otrzymuj streszczenie kluczowych warunków umowy w przystępnej i zwięzłej formie, zredagowane prostym językiem.”*

Podobnie z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo energetyczne wynika, iż umowa sprzedaży powinna zawierać cenę lub grupę taryfową, które są stosowane w rozliczeniach. **W przypadku gdy umowa sprzedaży nie zawiera konkretnej ceny ale wskazanie grupy taryfowej i odesłanie do tzw. cennika bądź taryfy, trudno aby streszczenie kluczowych postanowień zawierało konkretną cenę, czyli daną bardziej szczegółową niż umowa.** Proponowane zmiany usunęłyby wątpliwości interpretacyjne co do zwrotu „informacje o cenach i stawkach opłat”. Uwzględnienie propozycji TOE oznaczać będzie, że nowelizacja ustawy - Prawo energetyczne, będzie tożsama z brzmieniem ww. dyrektywy. Z dyrektywy wprost wynika, iż umowy zawierać powinny nie konkretne ceny, ale sposób *uzyskiwania aktualnych informacji na temat wszystkich mających zastosowanie taryf, opłat za utrzymanie oraz wiązanych produktów lub usług.* Zatem streszczenie nie może zawierać konkretnej ceny, ale np. informację o cenniku mającym zastosowanie do rozliczeń. Ponadto wskazujemy, że propozycja zmiany przepisu postulowana przez TOE wiązałaby się z mniej obciążającymi przedsiębiorstwa energetyczne zmianami w systemach informatycznych, ograniczałaby ilość wariantów streszczeń i usprawniałaby przekazywanie streszczeń w wybranych kanałach sprzedaży oraz dla wybranych sposobów zawarcia umowy. Postulowana **zmiana przepisu nadal wyczerpywałaby obowiązki wskazane w ww. dyrektywie i tym samym chroniłaby interes Klientów, do których skierowane jest streszczenie kluczowych postanowień umowy.** Klienci otrzymywaliby informacje o aktualnych cenach i stawkach za energię elektryczną poprzez wskazanie, że rozliczenia będą prowadzone w oparciu o ceny i stawki opłat, które zawarte są w cenniku danej oferty bądź taryfie.

Załącznik nr 3 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 5 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 1 pkt 10) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw, **w ust. 6** dodanego **art. 5ac** ustawy – Prawo energetyczne **proponujemy dodanie nowych punktów 7) i 8) o następującym brzmieniu:**

- „7) odbiorca końcowy nie żyje i został wykreślony z rejestru PESEL, o którym mowa w ustawie dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191, z 2023 r. poz. 497);”
- „8) odbiorca końcowy jest wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego w rozumieniu ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 685, 825) lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 roku o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541).”

UZASADNIENIE:

Operator systemu dystrybucyjnego (OSD) nie może skutecznie zawrzeć nowej umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej w imieniu osoby zmarłej, osoba taka nie ma bowiem zdolności prawnej. **Przed złożeniem oświadczenia o wyborze sprzedawcy rezerwowego OSD powinien zweryfikować czy osoba, w imieniu którego występuje, fizycznie istnieje, np. w bazie PESEL.** Proponowana zmiana ma na celu zabezpieczenie sprzedawców energii przed działaniem w zakresie zmiany umów oraz ponoszeniem kosztów dostawy energii elektrycznej (będącej wynikiem decyzji OSD) przy jednoczesnym braku możliwości egzekwowania należności od osoby nieżyjącej i jej spadkobierców.

Operator systemu dystrybucyjnego (OSD) nie może także skutecznie zawrzeć nowej umowy sprzedaży rezerwowej energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży rezerwowej w imieniu osoby nie mającej zdolności prawnej (odbiorcy końcowego wykreślonego z KRS) albo nie posiadającej przymiotu przedsiębiorcy (odbiorcy końcowego wykreślonego z CEiDG). **Przed złożeniem oświadczenia o wyborze sprzedawcy rezerwowego OSD powinien zweryfikować czy podmiot, w imieniu którego występuje, fizycznie istnieje.** Proponowana zmiana ma na celu zabezpieczenie sprzedawców energii przed ponoszeniem kosztów dostawy energii elektrycznej (będącej wynikiem decyzji OSD) przy jednoczesnym braku możliwości egzekwowania należności od osoby prawnej nieistniejącej.

Załącznik nr 4 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 6 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

Proponujemy **wykreślenia art. 19** przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw

alternatywnie

proponujemy następujące **zmiany w art. 19** przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw:

1) w pkt 1 w lit. a w zmienianym ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) iloczynu:

a) wolumenu sprzedaży energii elektrycznej oraz

b) dodatniej różnicy:

- średniej ważonej wolumenem ceny rynkowej sprzedanej energii elektrycznej **z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia** oraz
- średniego ważonego wolumenem limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej

oraz”

2) w pkt 1 w lit. a w zmienianym ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) **dodatniej różnicy:**

- przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii, oraz
- **200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c, pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21, w przypadku, gdy średnia ważona wolumenem cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21 jest wyższa niż średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21, lub**

- 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c, pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21, w przypadku, gdy średnia ważona wolumenem cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21 jest niższa niż średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21.
- gdzie wszystkie wartości są określane na dzień obliczenia odpisu na Fundusz.”

3) w pkt 1 w lit. a zmieniany ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = W_d * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + (D_{Gd} - D_{GdTGE200}),$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu,

W_d – wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym dniu,

$\overline{X_{CRd}}$ – średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$\overline{X_{CLd}}$ – średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$D_{GdTGE200}$ – 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21.

Jeżeli $\overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$, odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 1, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = D_{Gd} - D_{GdTGE400}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$D_{GdTGE400}$ – 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21.”

4) w pkt 1 w lit. b zmieniający ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Odpis na Fundusz przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 2, które są jednocześnie odbiorcami przemysłowymi i które znajdują się w wykazie odbiorców przemysłowych, o którym mowa w art. 52 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = \text{Max} (W_d - 0,3 * W_z; 0) * (\overline{X_{CRd}} - \overline{X_{CLd}}) + (D_{Gd} - D_{GdTGE200})$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

W_d – wolumen sprzedaży energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

W_z – wolumen energii elektrycznej zakupionej na dany okres, o którym mowa w ust. 2a,

$\overline{X_{CRd}}$ – średnią ważoną wolumenem cenę rynkową sprzedanej energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

$\overline{X_{CLd}}$ – średni ważony wolumenem limit ceny sprzedanej energii elektrycznej w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym okresie, o którym mowa w ust. 2a,

$D_{GdTGE200}$ – 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21 ust. 2.

Jeżeli $\overline{X_{CRd}} < \overline{X_{CLd}}$, odpis na Fundusz, o którym mowa w ust. 1, przekazywany przez podmioty, o których mowa w art. 21 ust. 2, które są jednocześnie odbiorcami przemysłowymi i które znajdują się w wykazie odbiorców przemysłowych, o którym mowa w art. 52 ust. 4 ustawy o odnawialnych źródłach energii, ustala się zgodnie z następującym wzorem:

$$OF_d = D_{Gd} - D_{GdTGE400}$$

gdzie poszczególne symbole oznaczają:

OF_d – odpis na Fundusz w danym dniu,

D_{Gd} – przychody ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21,

$D_{GdTGE400}$ – 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia publikowanej zgodnie z art. 28c pomnożonej przez wolumen sprzedaży gwarancji pochodzenia w danym dniu dla podmiotu, o którym mowa w art. 21. ust. 2”

5) **w pkt 2 w lit. b dodawanym pkt 7b otrzymuje brzmienie:**

„7b) dane dotyczące wysokości przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia w rozumieniu ustawy o odnawialnych źródłach energii w danym dniu albo w danym okresie, o którym mowa w art. 23 ust. 2a.”

6) **w pkt 4:**

a) polecenie legislacyjne otrzymuje brzmienie:

„po art. 28 dodaje się art. 28a – 28c w brzmieniu”

b) **po dodawanym art. 28b dodaje się art. 28c** w brzmieniu:

„Art. 28c. Podmiot, o którym mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, publikuje na swojej stronie internetowej roczną cenę średnioważoną gwarancji pochodzenia, z uwzględnieniem wszystkich transakcji sesyjnych z okresu ubiegłego roku kalendarzowego – dziesiątego dnia roboczego za poprzedni rok kalendarzowy. Cena, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, obowiązuje w roku kalendarzowym, w którym została opublikowana.”

7) **Dodaje się przepis przejściowy w brzmieniu:**

„Art. ... Realizacja obowiązku, o którym mowa w art. 28c ustawy zmienianej w art. 19 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą przez podmiot w nim wskazany za rok 2022 następuje w terminie dziesięciu dni roboczych od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”

UZASADNIENIE:

Przyjęte przez Sejm RP **zmiany dotyczące odpisu na Fundusz**, wskazane podczas legislacyjnych prac sejmowych jako tzw. próba „uszczelnienia systemu” poprzez uwzględnienie przychodów z gwarancji pochodzenia, instrumentów finansowych i innych dodatkowych rozliczeń pieniężnych, które zależą od wartości lub ilości sprzedanej energii elektrycznej **budzą bardzo duże wątpliwości** ze strony TOE. Efektem tak skonstruowanych przepisów może być **załamanie się rynku gwarancji pochodzenia w Polsce** z uwagi na fakt, iż większość uprawnionych podmiotów nie będzie o nie występować. Może to oznaczać **istotne ograniczenie podaży gwarancji pochodzenia**, których liczba już dziś nie odpowiada popytowi na nie, co przejawia się w dużej dynamice wzrostu cen na przestrzeni ostatnich lat. Gwarancje pochodzenia są obecnie istotnym elementem służącym do potwierdzania, że

energia elektryczna pochodzi ze źródeł odnawialnych. Brak możliwości uzyskania takiego potwierdzenia oznaczać będzie dla wielu przedsiębiorstw przemysłowych albo utratę wielu rynków (gdzie istotny jest tzw. „ślad węglowy” produktów) albo konieczność zakupu gwarancji pochodzenia na rynkach zagranicznych. Co z kolei może przełożyć się na wyższą cenę tych gwarancji, a także fakt, że polski przemysł będzie w ten sposób „dotował” rozwój zagranicznych OZE. Należy również zwrócić uwagę na zobowiązania wynikające z warunków finansowania przez banki wielu przedsięwzięć, w których poziom oprocentowania zależny był od zasilania instalacji odbiorczych „zieloną energią”. Po zahamowaniu podaży w Polsce przedsiębiorcy będą zobowiązani do zmiany warunków umów lub zakupu gwarancji pochodzenia za granicą. Zaproponowane rozwiązania będą również oznaczały ograniczenie powstającego dopiero w Polsce tzw. rynku cPPA, co jest o tyle niezrozumiałe, że kontrakty tego typu wpływają przecież pozytywnie na ograniczenie wzrostu, a nawet stabilizację cen energii elektrycznej w długim horyzoncie czasu (z uwagi na charakter zawieranych umów).

Kolejnym zagadnieniem, które będzie miało negatywny wpływ na rynek energii jest rozwiązanie, na podstawie którego odpis na Fundusz dokonywany jest również w sytuacji, gdy rynkowa cena energii jest mniejsza niż ustanowiony dla danego źródła energii limit cenowy. Przyjęte założenie może oznaczać, że przy niskich cenach energii spowodowanych wysoką generacją OZE wytwórcy będą dodatkowo „karani” koniecznością wpłaty odpisu na Fundusz z tytułu dodatkowych przychodów (z gwarancji pochodzenia, instrumentów finansowych czy innych dodatkowych rozliczeń pieniężnych). Możliwe problemy części wytwórców energii z OZE oznaczać będą zmniejszenie generacji z tych źródeł, a tym samym, w długim horyzoncie, wzrost cen energii zamiast ich spadku.

W ramach tego obszaru pojawia się również problem podmiotów rozliczających się w systemie aukcyjnym, w zakresie wolumenu aukcyjnego, do którego „przypisany” jest określony wolumen gwarancji pochodzenia. Czy zgodnie z ogólnymi zasadami ustawowymi przychody ze sprzedanych gwarancji w zakresie wolumenu aukcyjnego nie będą podlegać rozliczeniu (odpis na poziomie 97% przychodu) ? Jeśli tak, to będzie to nierówne traktowanie podmiotów (tzn. podmiot działający na aukcji będzie inaczej rozliczany niż ten na rynku) – mimo, że pułap cenowy (cap) miał powodować, że poziom dochodowości będzie podobny.

W związku z powyższym **TOE negatywnie ocenia przyjęte przez Sejm RP zmiany dotyczące odpisu na Fundusz** oraz zwraca się z prośbą o usunięcie - odrzucenie przez Senat RP, poprzez **wykreślenie całego art. 19** w przyjętej przez Sejm RP ustawie z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

Jako alternatywę ww. rozwiązania, tzn. wykreślenia całego art. 19, proponujemy wprowadzenie w nim zmian – poprawek, zmierzających w kierunku: (i) urealnienia możliwości praktycznej realizacji zapisów przyjętych przez Sejm RP, ale przede wszystkim (ii) dostosowanie zapisów do realiów rynku gwarancji pochodzenia, w sposób wywołujący jak najmniejszy negatywny wpływ na ten obszar rynku OZE, ale także w konsekwencji na odbiorców końcowych oraz sprzedawców energii elektrycznej. Proponowane poprawki mają na celu wyeliminowanie negatywnych skutków, jakie zaistnieją w przypadku przyjęcia projektu zmian w kształcie, jaki przyjęto w Sejmie.

Proponujemy rozwiązanie, zgodnie z którym wytwórca, w przypadku, gdy uzyskana przez niego cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej (z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia) przekracza poziom limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej, będzie zobowiązany do przekazania na odpis na Fundusz swoich przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia powyżej poziomu 200 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego. Zgodnie z posiadanymi informacjami (mającymi charakter roboczy, niepotwierdzony) cena ta dla transakcji dotyczących gwarancji pochodzenia zrealizowanych w roku 2022 wynosi 5,24 PLN/MWh. W przypadku, gdy uzyskana przez wytwórcę cena rynkowa sprzedanej energii elektrycznej (z wyłączeniem przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia) nie przekracza poziomu limitu ceny sprzedanej energii elektrycznej, będzie on zobowiązany do przekazania na odpis na Fundusz swoich przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia powyżej poziomu 400 % średnioważonej ceny gwarancji pochodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego. **Proponowany mechanizm pozwoli na „uszczelnienie” procesu przekazywania środków do Zarządcy Rozliczeń, jednocześnie pozwalając na niezakłócone funkcjonowanie systemu gwarancji pochodzenia w Polsce.** Nie należy wprowadzać, nawet przejściowo, rozwiązań, które będą prowadziły do deprecjacji wartości krajowych gwarancji pochodzenia, która konsekwentnie na przestrzeni ostatnich lat wykazuje tendencję wzrostową, jednak nadal pozostaje znacząco poniżej wartości gwarancji pochodzenia na rynkach zagranicznych.

Z kolei wariantowe rozliczanie przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia, ograniczające maksymalne do uzyskania przez wytwórcę przychody do odpowiednio 200 % albo 400 % ceny średnioważonej, w zależności od tego, czy cena rynkowa sprzedanej przez danego wytwórcę energii elektrycznej przekracza poziom limitu ceny, pozwoli na utrzymanie atrakcyjności systemu gwarancji pochodzenia z perspektywy wytwórców, a co za tym idzie niezakłóconej podaży tych dokumentów i ich dostępności na rynku. Pozwoli także na uniknięcie ryzyka braku dostępności tych dokumentów dla odbiorców energii, którzy w związku z koniecznością raportowania realizacji strategii i polityki środowiskowej są zobowiązani do ich umarzenia. Powyższe jest szczególnie istotne także dla przedsiębiorstw energochłonnych, które w celu uzyskania rekompensat za lata 2021 oraz 2022 na podstawie ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych są zobowiązane do umorzenia gwarancji pochodzenia do końca bieżącego roku, dla 30% wolumenu zużytej energii elektrycznej, w odniesieniu do której podmiot uzyskał rekompensaty.

Dostępność niskoemisyjnej energii, z jednej strony niejednokrotnie determinuje realizację zagranicznych inwestycji w Polsce, z drugiej zaś przesądza o możliwości uczestniczenia polskich dostawców w globalnych łańcuchach dostaw. Proponowana poprawka ma na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom w postaci utraty możliwości kontynuacji istniejących inwestycji z powodu braku dostępności zielonej energii mierzonej gwarancjami pochodzenia.

W ramach projektowanych przepisów nakłada się ponadto obowiązek publikacji przez Towarową Giełdę Energii ceny średnioważonej gwarancji pochodzenia z poprzedniego roku kalendarzowego. Opublikowane dane stanowią wiarygodny, rynkowy punkt odniesienia dla rozliczeń przychodów ze sprzedaży gwarancji pochodzenia dokonywanych w ramach odpisu na Fundusz. Nowy obowiązek nie stanowi realnego obciążenia, ponieważ przywołane dane są

publikowane przez Towarową Giełdę Energii, niezależnie od obowiązku wynikającego z proponowanego przepisu.

W ramach proponowanych zmian przywraca się także sposób uwzględniania rozliczeń z tytułu instrumentów finansowych oraz innych dodatkowych rozliczeń na zasadach zgodnych z obowiązującymi obecnie przepisami. Proponowana poprawka pozwoli uniknąć sytuacji, w której wytwórca zobowiązany będzie z jednej strony do przekazywania przychodów z przywołanych rozliczeń, niezależnie od tego, czy uzyskana przez niego cena rynkowa przekracza poziom limitu ceny, z drugiej zaś do podwójnego rozliczania uzyskanych przychodów z instrumentów finansowych, w przypadku gdy uzyskana cena rynkowa przekroczy poziom limitu ceny.

Ponadto pragniemy zwrócić uwagę, że uwzględnianie ujemnych wartości w przypadku rozliczeń instrumentów finansowych wykraczają znacznie poza zakres przewidziany w rozporządzeniu Rady w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania problemu wysokich cen energii, a także nie obejmują kluczowych przepisów zawartych w przywołanym dokumencie unijnym, który wyraźnie podkreśla zasadę nieopodatkowywania niezrealizowanych dodatkowych zysków, co zostało podkreślone przez UE we wszystkich jej komunikatach, w tym w pakiecie *REPower EU*. Co więcej, rozporządzenie Rady wyraźnie stwierdza, że "*przyszłe zobowiązania umowne, takie jak umowy zakupu energii odnawialnej i inne rodzaje umów zakupu energii lub zabezpieczenia terminowe*" powinny być brane pod uwagę. Ponadto należy podkreślić, że wiele firm już wiele lat przed wejściem w życie przywołanego wyżej rozporządzenia oraz tzw. ustawy o środkach nadzwyczajnych podjęło strategię *hedgingowe*, aby zabezpieczyć się przed wysokimi cenami energii elektrycznej. Dlatego rozliczenia z tytułu instrumentów finansowych nie stanowią próby uniknięcia lub nieuzasadnionego pomniejszenia odpisu na Fundusz.

Załącznik nr 5 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 7 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 21 przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy następującą zmianę:**

*„Art. 21. Umowy, o których mowa w art. 5 ust. 2b pkt 1 lit a) ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, zostaną dostosowane do przepisów **art. 5 ust. 2b pkt 1 lit a)** ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”*

UZASADNIENIE:

Celem proponowanej zmiany jest usunięcie wątpliwości interpretacyjnych, które wprowadza uchwalone brzmienie art. 21 nowelizacji. Według TOE celem tego przepisu było potwierdzenie potrzeby dostosowania umów, o których mowa w art. 5 ust. 2b ustawy – Prawo energetyczne (tj. umów sprzedaży energii elektrycznej, której stroną jest odbiorca niebędący podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe), tylko w zakresie zmian związanych z nowym brzmieniem art. 5 ust. 2b pkt 1 lit a) ustawy – Prawo energetyczne.

Bez doprecyzowania proponowanego przez TOE art. 21 nowelizacji może być on interpretowany w ten sposób, że nakazuje dostosowanie wszystkich umów sprzedaży energii elektrycznej, których stroną jest odbiorca niebędący podmiotem odpowiedzialnym za bilansowanie handlowe, do wszystkich zmian wprowadzonych nowelizacją, a więc również zmian wykraczających poza nowelizowany art. 5 ust. 2b pkt 1 lit a) ustawy – Prawo energetyczne. W ocenie TOE taka interpretacja jest niewłaściwa i niespójna z przepisami przejściowymi zawartymi w innych przepisach nowelizacji, m.in. w art. 22 i 24 oraz w szczególności art. 28 ust. 1 ustawy nowelizującej, który wskazuje na pozostawanie w mocy umów odbiorców zawartych na podstawie dotychczasowych przepisów. Ponadto **tak szeroki zakres dostosowania umów sprzedaży w praktyce oznaczałby konieczność wymiany wszystkich umów odbiorców końcowych energii elektrycznej w Polsce (ponad 17 mln odbiorców) i ogromny koszt takiego działania po stronie sprzedawców, który finalnie musiałby zostać przeniesiony na samych odbiorców końcowych.**

Załącznik nr 6 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 8 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 48 pkt 1) i 3) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy następujące zmiany:**

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) *art. 1 pkt 6 lit. b, pkt 7 lit. f w zakresie art. 5 ust. 3b, ~~pkt 7 lit. i w zakresie art. 5 ust. 4e~~ oraz pkt 14 lit. d, które wchodzi w życie po upływie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia;*
(...)
- 3) *art. 1 pkt 3, pkt 7 lit. i w zakresie art. 5 ust. ~~4ef-4i~~, lit. k, lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. b i lit. n, pkt 12 w zakresie art. 5b 4, pkt 20 lit. e, pkt 41 w zakresie art. 11zm-11zo oraz pkt 56, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;*

UZASADNIENIE:

Towarzystwo Obrotu Energią wnioskuje, aby wydłużyć przepisy wprowadzające (*vacatio legis*) art. 5 ust. 4e z 2 do 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy, co **pozwoli przedsiębiorstwom energetycznym na odpowiednie dostosowanie swojej działalności operacyjnej i obsługowej do umów zawieranych z Klientami, do których skierowane jest streszczenie kluczowych postanowień umowy.**

Załącznik nr 7 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 9 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 48 pkt 3) i 6) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy następujące zmiany:**

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

(...)

- 3) *art. 1 pkt 3, pkt 7 ~~lit. i w zakresie art. 5 ust. 4f-4i~~; lit. k, lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. b ~~i lit. n~~, pkt 12 w zakresie art. 5b4, pkt 20 lit. e, pkt 41 w zakresie art. 11zm-11zo oraz pkt 56, które wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;*

(...)

- 6) *art. 1 pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 6c i 6d, lit. m i n, pkt 6 lit. c i d, pkt 7 lit. b w zakresie dodanych wyrazów „paliw gazowych”, pkt 7 lit. i w zakresie art. 5 ust. 4f-4i, pkt 7 lit. m w zakresie art. 5 ust. 6ca pkt 1 lit. c, oraz pkt 7 lit. n, o i p, pkt 9 i 10, pkt 20 lit. d tiret szóste, pkt 24 lit. c i d, pkt 34 lit. a, pkt 35-37 oraz pkt 71 lit. a tiret szóste, siódme i ósme oraz lit. f, a także art. 27 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;*

UZASADNIENIE:

Uchwalona ustawa przewiduje różne terminy wejścia w życie przepisów dotyczące umów z ceną dynamiczną:

- art. 1 pkt 2 lit. b ustawy w zakresie dodania do art. 3 ustawy – Prawo energetyczne pkt 6d zawierającego definicję umowy z ceną dynamiczną energii elektrycznej – ma wejść w życie 1 lipca 2025 r.;
- art. 1 pkt 7 lit. i ustawy w zakresie dodania do art. 5 ustawy - Prawo energetyczne ust. 4f-4i odnoszących się do zasad stosowania umów z ceną dynamiczną (w tym obowiązku ich oferowania przez wskazanych sprzedawców energii) oraz obowiązków giełdy towarowej – ma wejść w życie w terminie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy;
- art. 1 pkt 7 lit. m ustawy w zakresie dodania do art. 5 ustawy – Prawo energetyczne ust. 6ca pkt 1 lit. c zawierającego obowiązek sprzedawcy energii stosującego taryfę zatwierdzaną przez Prezesa URE do informowania odbiorcy końcowego w gospodarstwie

domowym, co najmniej raz na kwartał, o możliwościach zawarcia umowy z ceną dynamiczną – ma wejść w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy;

- art. 1 pkt 7 lit. n ustawy w zakresie dodania do art. 5 ustawy – Prawo energetyczne ust. 6h określającego obowiązek sprzedawcy oferującego umowy z ceną dynamiczną do informowania odbiorcy o kosztach, korzyściach i ryzykach związanych z umową z ceną dynamiczną oraz o konieczności zainstalowania licznika zdalnego odczytu w celu skorzystania z możliwości zawarcia takiej umowy – ma wejść w życie w terminie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia ustawy.

W ocenie TOE **różne terminy wejścia w życie ww. przepisów wprowadzają niepewność prawną i wątpliwości interpretacyjne, w jaki sposób i od jakiego terminu przepisy dot. umów z ceną dynamiczną winny być stosowane** (w szczególności mając na względzie, że sama definicja umowy z ceną dynamiczną ma zacząć obowiązywać później niż pozostałe przepisy, które z tej definicji korzystają). Ponadto przepisy zakładają, że odbiorcy końcowi mają być informowani o możliwości zawarcia umowy z ceną dynamiczną dużo wcześniej niż umowy te będą musiały być oferowane przez wskazanych w ustawie sprzedawców, co – w ocenie TOE - również nie znajduje uzasadnienia i **może wprowadzać odbiorców w błąd** (stwarzać u odbiorcy przeświadczenie, że może już skorzystać z takiej umowy, gdy faktycznie nie będzie to jeszcze możliwe).

Wobec powyższego TOE wnosi o **ujednoczenie terminu wejścia w życie ww. przepisów i rozpoczęcie ich obowiązywania od 1 lipca 2025 r.** Jest to termin, który w obecnie uchwalonej ustawie odnosi się do wprowadzenia definicji umowy z ceną dynamiczną. Ponadto **1 lipca 2025 r. jest również terminem uruchomienia Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE)**, którego wdrożenie w praktyce warunkuje możliwość stosowania umów z ceną dynamiczną, co zostało potwierdzone w samym uzasadnieniu do ustawy, w którym czytamy, że: *„co do zasady przepisy dotyczące umów z ceną dynamiczną będą mogły w pełni zadziałać w momencie zainstalowania liczników zdalnego odczytu oraz uruchomienia systemów zdalnego odczytu oraz Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii. Utworzenie tych systemów jest niezbędne w celu zagwarantowania przejrzystości cen energii elektrycznej na rynku, możliwości ich porównania i szybkiego reagowania na zmieniające się okoliczności.”*

Załącznik nr 8 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 10 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 48 pkt 6) i 7) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy następujące zmiany:**

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

(...)

6) *art. 1 pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 6c i 6d, lit. m i n, ~~pkt 6 lit. c i d~~, pkt 7 lit. b w zakresie dodanych wyrazów „paliw gazowych” oraz lit. o i p, pkt 9 i 10, pkt 20 lit. d tiret szóste, pkt 24 lit. c i d, pkt 34 lit. a, pkt 35–37 oraz pkt 71 lit. a tiret szóste, siódme i ósme oraz lit. f, a także art. 27 i art. 28, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;*

(...)

7) *art. 1 pkt 6 lit. c i d, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia ~~2025~~ 2026 r.;*

UZASADNIENIE:

Przepisy art. 1 pkt 6 lit. c i d ustawy związane są z wprowadzeniem do ustawy – Prawo energetyczne regulacji umożliwiających techniczną zmianę sprzedawcy energii elektrycznej w 24 godziny od momentu powiadomienia Operatora Informacji Rynku Energii (OIRE). Zatem **przepisy te odnoszą się do stanu, który będzie mógł wystąpić dopiero po uruchomieniu Centralnego Systemu Informacji Rynku Energii (CSIRE)**, co przewidziane jest na 1 lipca 2025 r. Dopiero bowiem po uruchomieniu CSIRE zmiana sprzedawcy energii elektrycznej realizowana będzie przy udziale powiadomień kierowanych do OIRE za pośrednictwem CSIRE. Z tego względu nie jest możliwe, aby ww. przepisy mogły być w praktyce stosowane od 1 stycznia 2025 r., jak zakłada uchwalona ustawa (w tym terminie CSIRE nie będzie jeszcze działać). Z tego względu TOE zwraca się z prośbą o zmianę daty wejścia w życie tych przepisów na 1 stycznia 2026 r. Termin ten jest zgodny z uzasadnieniem do ustawy, które wskazuje, że: *„w projekcie ustawy wprowadza się przepisy umożliwiające od 2026 r. techniczną zmianę sprzedawcy energii elektrycznej w 24 godziny. Propozycje zmian przedstawione w art. 1 pkt 5 projektu implementują do polskiego porządku prawnego art. 12 ust. 1 i 5 dyrektywy 2019/944. Należy mieć na uwadze, że po wdrożeniu w Polsce centralnego*

systemu informacji rynku energii (CSIRE) zmieni się model realizacji procesów, tj. zgłoszenia zmiany sprzedawcy nie będą już wysyłane do operatora systemu dystrybucyjnego (OSD) i operatora systemu przesyłowego (OSP) oraz nie będą przez nich weryfikowane. Będą one wysyłane przez sprzedawcę, w imieniu odbiorcy, do systemu CSIRE i tam nastąpi automatyczna weryfikacja zgłoszenia, na podstawie zgromadzonych w CSIRE informacji. Rola OSD i OSP w zakresie zmiany sprzedawcy ograniczy się w tym modelu jedynie do dostarczania do CSIRE różnych informacji rynku energii, na podstawie których ten proces będzie realizowany. Stąd proponuje się dodanie do art. 4j ustawy – Prawo energetyczne ust. 6a–6d dotyczących zmiany sprzedawcy, adekwatnie do nowego modelu rynku, tj. czas trwania procesu zmiany sprzedawcy nie powinien być liczony od poinformowania OSD lub OSP o zawartej przez odbiorcę umowie z nowym sprzedawcą, a od poinformowania operatora informacji rynku energii (OIRE) przez nowego sprzedawcę za pośrednictwem CSIRE.”

Załącznik nr 9 do pisma TOE

Proponowana przez **TOE zmiana nr 11 do druku senackiego nr 1010** - ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (wcześniej druki sejmowe nr druk nr 3237, 3237-A, 3298 i 3298-A)

W art. 48 pkt 6) przyjętej przez Sejm RP ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw **proponujemy następujące zmiany:**

„Art. 48. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

(...)

- 6) *art. 1 pkt 2 lit. a, lit. b w zakresie art. 3 pkt 6c i 6d, lit. m i n, pkt 6 lit. c i d, pkt 7 lit. b w zakresie dodanych wyrazów „paliw gazowych” oraz lit. o i p, pkt 9 i 10, pkt 20 lit. d tiret szóste, pkt 24 lit. c i d, pkt 34 lit. a, pkt 35–37 oraz pkt 71 lit. a tiret szóste, siódme i ósme oraz lit. f, a także art. 27 i art. 28 **ust. 2 i 3**, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2025 r.;*

UZASADNIENIE:

Proponowana poprawka ma na celu zmianę terminu wejścia w życie art. 28 ust. 1 ustawy zgodnie z którym: *„umowy sprzedaży paliw gazowych lub energii elektrycznej, umowy kompleksowe oraz umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów pozostają w mocy”.*

Celem tego przepisu jest potwierdzenie pozostawania w mocy umów zawartych przed wprowadzeniem ustawy. Zatem przepis ten powinien wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy, bo z tym terminem zaczną obowiązywać pierwsze zmiany wprowadzane ustawą. W przeciwnym razie i przy pozostawieniu wejścia w życie art. 28 ust. 1 z dniem 1 lipca 2025 r. powstanie duża niepewność prawna co do ważności umów obecnie już zawartych.